КЛІНІЧНІ ПРОТОКОЛИ – АВТЕНТИЧНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Литовська Олександра, канд. філол.н., доцент
Харківський національний медичний університет, Харків, Україна
ov.lytovska@knmu.edu.ua

Вступ. Загальновизнаною є продуктивність використання автентичних джерел у процесі вивчення іноземних мов. Під автентичними, слідом за Henshaw F. G. та Hawkins M. D.. розуміємо такі матеріали, що не були спеціально створені для вивчення мови («Common Ground: Second Language Acquisition Theory Goes to the Classroom», 2022. 216 p.). Вважаємо конструктивним залучення цього підходу при вивченні дисципліни «Латинська мова та медична термінологія». До таких ресурсів відносимо: Terminologia anatomica, Terminologia Histologica, класифікатори хвороб та хірургічних інтервенцій, Державної фармакопеї України тощо.

Метою даної розвідки є демонстрація евристичного потенціалу текстів клінічних протоколів для використання у якості джерела для вивчення фахової термінології студентами медичних закладів освіти.

Матеріалами дослідження постали клінічні протоколи, перекладені та оприлюднені на сайті МОЗ України (https://guidelines.moz.gov.ua/).

Отримані результати. Розглянуті протоколи згруповані за клінічними спеціальностями та науковими напрямками («Нефрологія», «Геріатрія», «Бактеріологія», «Мікробіологія», «Фармакологія» тощо). Настанови містять основні положення, перелік симптомів, принципи діагностики, опис лікування, вказівки на джерела, посилання на доказові огляди, а також ілюстративний матеріал.

Тексти перекладені українською з англійської і є досить насиченими фаховими термінами. Так, при переліку етіології рабдоміолізу вказуються: гіпертермія, злоякісний нейролептичний синдром, метаболічні розлади, кетоацидоз, гіпокаліємія, інфекції (пневмокок, сальмонела, легіонела, грип, цитомегаловірус), міопатія. Усі ці терміни є зрозумілими фахівцям відповідної галузі. Водночас саме розуміння і коректне використання професійної лексики є метою для дисципліни «Латинська мова та медична термінологія». На заняттях розглядаються терміноелементи, що використовуються для утворення термінів (hyper-, hypo-, -thermia, -aemia, -osis) та самі терміни (myopathia, infectio), а також назви збудникыв (Salmonella, Pneumococcus тощо). Так само вивчаються

терміни на позначення методів лікування (інфузійна терапія, фасціотомія, корекція симптоматичної гіпокальціємії).

На особливу увагу у контексті вивчення фармацевтичної термінології заслуговують рекомендації щодо медикаментозного лікування. Наприклад, у протоколі щодо лікування спостерігаємо назви груп лікарських засобів (глюкокортикоїдні препарати, бета-блокаторами) та назви препаратів: преднізон, преднізолон (лікування підгострого тиреоїдиту); амоксицилін, доксициклін (лікування Лайм-бореліозу).

Важливим для студентів, які вивчають латинську мову, є вживання у текстах протоколів латинських назв збудників (Borrelia burgdorferi sensu lato, Toxoplasma gondii), переносників хвороб (Ixodes ricinus) та діагнозів (Erythema multiforme; Vitiligo, Purpura, Toxoplasma retinochoroiditis).

Висновки. Використання клінічних протоколів розглядається як запорука розвитку доказової медицини. Залучення текстів реальних документів розкриває широкий спектр можливостей для вивчення термінології як такої, аналізу професійних термінів, розуміння зв’язку між анатомічною, клінічною та фармацевтичною лексикою, дає можливість для зміцнення міждисциплінарних зв’язків. Усе це демонструє здобувачам освіти переваги системного вивчення професійної термінології у окремому курсі та гарантує підвищення вмотивованості до навчання.